

Svenska Canada-Tidningen
Printed and published every Thursday by THE CANADA WEEKLY PRINTING CO. LTD.
Telephone: A 9011.

PRENUMERATIONSPRIS:
Helt år i förskott \$2.00
Helt år i förskott 1.00
Helt år till Föreningens tidning 1.50

Torsdagen den 18 Maj, 1922.

Efter två år

I DAGARNA blir det ju två år sedan vi övergick redaktionskapet för denna tidning. Med anledning därav känna vi oss manade att säga några få ord till vår läsaretskara.

De två sista åren ha varit rika på händelser inom vår svenska värld här i Canada. Striderna vägor ha gått höga och låga gång som något stridsmetoderna ej varit som det sig bör. Mot vår vilja ha vi blivit indragna därtill och på grund därav ha vi av oförskrädda personer blivit personligen kändrade.

Var politik har alltid varit och kommer att bli en del av vårt parti. I vår avdelning "Ordet Fritt" samt i fristående artiklar ha vi låtit olika personer få säga sin mening, även om det varit rätt i strid mot våra åsikter.

I dagarna komma vi att taga vår semester och vila ut lite från det så många gånger krävande tidsarbetet. Som värt att nämna är att vi efter tre veckor vilor vil vi bli — ha vi lyckats förvarva studeranden S. W. Gjörwell, villen avlagt studentexamen i Sverige samt även en tid studerat vid Stockholms högskola.

Ut som om för England räknas denna dag vore kommen. Det fördras sanning stor efterfrågad från Englands sida, om det genom övermodig framfart alstrade till i Indien icke skall bringa de nödiga följder. Ja, hatets demon synes vilja behärska världen. Var finnes nu den store ande, som med öppet vejr och med fridens, kärlekens och försönligens vapen kan övervinna denna fiendliga Varför skall allt detta onda tillfalla att taga överhand, då det finns så mycket skönt och gott i denna värld att leva och verka för?

Ett sanningsord

Med anledning av Finlandens egna hållning emot Tyskland, vilket land mer än något annat hjälper Finland på benen och vilket samma land nu har fått otäck tillbakå, skriver en svensk-finsk tidning följande beaktansvärda ord:

Att två sista åren ha varit rika på händelser inom vår svenska värld här i Canada. Striderna vägor ha gått höga och låga gång som något stridsmetoderna ej varit som det sig bör. Mot vår vilja ha vi blivit indragna därtill och på grund därav ha vi av oförskrädda personer blivit personligen kändrade.

Ett hålöstamt, resnande, uppriktande och helande Lotion-Murine för rodnad, ömhet, granulation, klåda och ögonlock. 2 droppar efter åsättning, besök, automotorer och golf skola vinna edert förtroende. Fråga edert apotekare efter Murine, då edra ögon kräva vård.

Murine Eye Remedy Co. Chicago

Hatets demon

UNDER DENNA rubrik skriver vår ärade kollega "Oregon Posten" följande, som vi taga oss friheten återgeva, enär vi anse det i det stora hela taget avse på våra egna åsikter. Artiklens lydelse är följande: Det synes som om världen blivit vriden ur led efter det senaste krigets slut. Det läser och studer över allt och hat och oförsonlighet synas utgåva de grundvalar, på vilka man söker att återuppbygga en delvis i spilloren fallna värld.

Här i Förenta Staterna, där vi uppifrån så mycket för "människlighetens demokratisering" är stora krafter nu ständigt i rörelse för att sprida hatets gift icke blott mellan olika nationer och raser utan och mellan olika tänkande, religiöst hänsedda. Och dessa, som hjälpa till att utsprida dessa hatets gnistor, vilja gälla för att vara riktigt goda kristna. Förunderligt är det emellertid att i detta stora och vida land ingen fridsröst ljuder så stark, att den kan göra sig tydligt hörd över allt detta skräck av hat och illvilja, som borde vara främmande för alla, som bära det kristna namnet.

Europa är i närvarande stund likt en vulkan, där hatets lava sjuder i kratern, färdig att när som helst flöda över. Där är det nationalhatet, som är de olika ländernas stora förbannelse, och som håller på att bringa folket till undergång. Det är det öppna sår, genom vilket i århundraden, ja årtusenden strömmar av ådel blod runnit bort. Man samlas till den ena konferensen efter den andra för att söka bot mot detta förtörande krävande, men emot nationernas tvetydiga demon synes alla konferenser vara vanmäktiga.

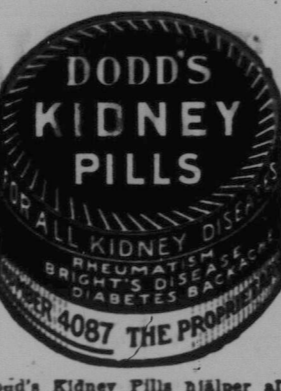
Kasta vi blicken mot Indien, Sydamerika och andra kolonialländer, finner vi i huru rasistat där gör sig gällande. Förfallit var det att läsa om de gräsliga grymheterna som under de senaste oroligheterna i södra Afrika begingos av de vita gent emot de svarta. De senare jagades av de första såsom råttor och dagligen varhålls de påträffades. Av rapporterna framgår, att ehuru de svarta på många ställen med lathet kunnat hämnas, utpräddes de i stället helt stilsamt och sakmodigt. Vilken världsbild! De "kristna" fara fram som vildsvår, och de svarta hedningarna möta dem som lamur!

Och hur har Indien t. ex. England varit fram i Indien? Har man kunnat lösa om större brutallheter än dem, som där begåts av engelska officerare mot den fredsälskande indiska befolkningen? Och vad har följden blivit? Jo, i denna stund är hela Indien likt en kokande gryta, och det som om för England räknas denna dag vore kommen. Det fördras sanning stor efterfrågad från Englands sida, om det genom övermodig framfart alstrade till i Indien icke skall bringa de nödiga följder. Ja, hatets demon synes vilja behärska världen. Var finnes nu den store ande, som med öppet vejr och med fridens, kärlekens och försönligens vapen kan övervinna denna fiendliga Varför skall allt detta onda tillfalla att taga överhand, då det finns så mycket skönt och gott i denna värld att leva och verka för?

Turkarna äro återigen i farten med att planera nya massakrer mot icke muhammedaner i Mindre Asien. Hade det ej varit för gamla John Bull, så skulle turken för länge sedan varit "knuad". Men John Bull har ej velat låta de andra makterna göra det av den orsaken, att turken utgjort en god buffert för hans politik.

Vår gamle senator Knute Nelson är stolt, med rätta, över sin norska härkomst och låter aldrig ett tillfälle gå sig ur händerna att proklamera denna stolthet i senaten. Under debatten om fyramålsfördraget kom Irland på tal, varvid Nelson blandade sig i leken och gav en liten lektion i fornnordisk historia. I gamla dagar, sade Nelson, kastade sig en del av hans förfäder, de gamla vikingarna, över Irland och höllo det underkuvade i hundra år. Dessa sjöfarer fördras hade tydligen lämnat något i arv av sitt källpabalid hos den iriska rasen. För svenskarna att behjorta; ty hur fåra de mångestades svenskheten?

Lättmätta ägg. Låt äggen stå i kokhett vatten under fem minuter och bläddorna om i kokat med i tre minuter, men bliva mera närmande och lättmätta.

Dodd's Kidney Pills hjälper alla former av njursjukdomar, såsom sumatism, Brights sjukdom, diabetes och ryggrått. Dodd's Kidney Pills säljas för 50 cents per ask av alla apotekare eller skickas per post vid mottagandet av betalningen. The Dods Medicine Co. Ltd., Toronto, Ont.

De tyska tidningarna tala om den betöring det stes av Finlandns ansvariga utrikesminister väcker. För oss som icke kunna fatta, huru detta varit möjligt, är bestöringen parad med skam. Är det verkligen på detta sätt man tackar dem, över vilkas gravar gräset grott blott några somnar. Skola vi någonsin offra sådana bevis på svartaste otäck kunna räknas på en handräckning i nokens stund?

Man kan invända här till, att Finland riksdag ännu icke sagt sitt ända förordande. Må vara, att ratifikationsvragas — någonting annat kan man väl knappast vänta sig — det kvarstår dock, att Finlandns regering knapp fyra år efter det tyska landstigningen i Hangö brakt tusen den av dess barn liv och möjlighet att leva, ej allenast biträdd den härda fred, som under hela den nyare historien övertagit nord folk utan därtill ännu förklarar, att det så långt som krafter räcka skall söka hindra Tyskland att rädda sig ur sitt försvivade läge.

De två sista åren ha varit rika på händelser inom vår svenska värld här i Canada. Striderna vägor ha gått höga och låga gång som något stridsmetoderna ej varit som det sig bör. Mot vår vilja ha vi blivit indragna därtill och på grund därav ha vi av oförskrädda personer blivit personligen kändrade.

Underliga ting ske i våra dagar. Nyligen har nämligen den independenta farmartidningen "Saskatchewan Farmer" publicerat en artikel, som på det högsta förmedlar återupprättandet av vetenskapen.

En "punchpatiotism" i ny upplaga finnes vi i det i dagarna i New South Wales utgivna påbudet att skolbarnen varje morgon bli tvungna att upprepa följande ord: "I honor my God, I serve my King. I salute my flag." Vad vi anmärka emot är det två sista satserna. Men regeringen värdar, des tror gubarna, att det skall motverka "disloyalty".

Turkarna äro återigen i farten med att planera nya massakrer mot icke muhammedaner i Mindre Asien. Hade det ej varit för gamla John Bull, så skulle turken för länge sedan varit "knuad". Men John Bull har ej velat låta de andra makterna göra det av den orsaken, att turken utgjort en god buffert för hans politik.

Vår gamle senator Knute Nelson är stolt, med rätta, över sin norska härkomst och låter aldrig ett tillfälle gå sig ur händerna att proklamera denna stolthet i senaten. Under debatten om fyramålsfördraget kom Irland på tal, varvid Nelson blandade sig i leken och gav en liten lektion i fornnordisk historia. I gamla dagar, sade Nelson, kastade sig en del av hans förfäder, de gamla vikingarna, över Irland och höllo det underkuvade i hundra år. Dessa sjöfarer fördras hade tydligen lämnat något i arv av sitt källpabalid hos den iriska rasen. För svenskarna att behjorta; ty hur fåra de mångestades svenskheten?

Lättmätta ägg. Låt äggen stå i kokhett vatten under fem minuter och bläddorna om i kokat med i tre minuter, men bliva mera närmande och lättmätta.

Huru skall svenskheten i Amerika på bästa sätt bevaras och förkovras? (Av Primrose.)

Med litet god vilja kunde lärarna här utträtta mycket gott. Vid varje collage fungerar en av de äldre lärarna som lästare åt den yngre. Dandeleven vid valet av lärarinnen. Men han underläter att söka väcka intresse för det svenska språket, emedan han själv saknar sådant intresse. En billig begäran från svenskt håll vore att vårt språk bättre tillvarogits vid landets svenska college. Den anda, som där nu råder, är icke svensk-amerikansk, utan fullkomligt amerikansk.

Vi börja ej uteslutande tillkrieva denna omständighet ringaktning för fäderna värden. Det måste ligga i den svenska nationalkarakteren något vittnande, något allmanligt, något stort. Våra svenska college äro ej avsedda som undervisningsinstitutioner för enbart svenska barn. De äro öppna för hela omnejds ungdom och måste anpassa sig efter de krav detta ställer på dem. Här framträder svenskens gederositet, hans gasliffhet och hans beredvillighet att dela med sig. Även om det övervägande antalet elever äro av svensk härkomst, finns där dock alltid åtskilliga av andra nationaliteter. Detta har till följd att andaktsovningen sker på engelska, att allt meningsutbyte lärare och elever emellan försigår på engelska samt att en fullkomligt amerikansk and råder.

Våra svenska college skilja sig från de amerikanska endast i det hänseendet att kunskap i svenska kan erhållas vid de forra samt att vid dessa regeln existerar en svensk diskussionsklubb eller litterär förening, vars möten elever med svenska intressen kunna bevisa.

Vad här uttrycks om svenska gällande i stort sett norska läroanstalter. Men icke så de danska! Dansken synes i Amerika vara sig själv nog. Vid inträdet i ett danskt college mötes man av en fullkomligt dansk anda. Dannebrogens intar där hederplatsen! Det danska språket är det enda, som talas och i många fall det enda, som förstås. Med hänsyn till människans förståelse på alla slagstaveln skrivna på danska. Alla elever äro av dansk börd! Alla elever studera danska!

Danskarna fatta sin uppgift i Amerika på sådant sätt, att de inkränkas sig till att uppfostra sina egna barn. Svenska barn ha ättigt sig en långt mer vittomfattande uppgift. Danskan isolera sig, svenskarna breda ut sig. De vilka yrtra sig om Sveriges uppgift att bibraga till Förenta Staternas utveckling ha även ett ord att säga om detta. De se i mån av svensk börd det framtida Amerikas lärare. Detta blir svenskarnas i Amerika framtidsuppgift! Redan nu finnes det knapp några icke-katoliser universitet i Amerika, som ej skulle anställa någon skandinavisk lärare. Vid Minnesota universitet kan man räknas dem i tjuotall, vid Nebraska universitet äro de flera. Vid det senare universitetet är även finska Svenska-Amerikas främste vetenskapliga namn — Seashores.

Amerikanska college äga bland sina lärare åtskilliga svenskar och åtminstone vid ett fåtal äro svenskar som president. I Minnesota torde det väl kunna sägas att majoriteten av lärare vid de högre skolorna äro av svensk eller norsk börd. Detta är onöjligt en god början. Med svensk oegennytta kunna vi gratulera Amerika. Svenska fjaskar och fuskar icke, hans kunskaper äro av det gedigna slaget och som lärare äger han långa åror. Men det ligger något bittert i medvetandet att våra egna skolor leda våra barn på vägar, vilka ej äro svenska vägar. Krigslärens inverkan på den svenska nationaliteten i Amerika.

Det kan ej bestridas att svenskheten i Amerika gjort stora och svåra förluster under kriget. I huru stor grad de varit oersättliga återstår att se. Amerika sig i Sverige en vissigt neutral nation, men en tysk-germansk nation, och genomtittsamerikanen hade kanske svårt att tänka sig att det skulle finnas svenskar i Amerika. Vår gamla sanning stor efterfrågad från Englands sida, om det genom övermodig framfart alstrade till i Indien icke skall bringa de nödiga följder. Ja, hatets demon synes vilja behärska världen. Var finnes nu den store ande, som med öppet vejr och med fridens, kärlekens och försönligens vapen kan övervinna denna fiendliga Varför skall allt detta onda tillfalla att taga överhand, då det finns så mycket skönt och gott i denna värld att leva och verka för?

De två sista åren ha varit rika på händelser inom vår svenska värld här i Canada. Striderna vägor ha gått höga och låga gång som något stridsmetoderna ej varit som det sig bör. Mot vår vilja ha vi blivit indragna därtill och på grund därav ha vi av oförskrädda personer blivit personligen kändrade.

Ett hålöstamt, resnande, uppriktande och helande Lotion-Murine för rodnad, ömhet, granulation, klåda och ögonlock. 2 droppar efter åsättning, besök, automotorer och golf skola vinna edert förtroende. Fråga edert apotekare efter Murine, då edra ögon kräva vård.

SPARA INNAN NI GER UT
Låt edert bankkonto vara er första omtanke.
Der skall mer än betala er i senare år.
En spariska avdelning vid varje bransch av THE ROYAL BANK OF CANADA

UNGA MÄN
"LIFFVETS HEMLICHETER"
Solen omhänder lifvets hemligheter, åkskapet, många elände sjukdomar, hemsliga avvrider, dessa löser, förhvarande och hur man kan bota sig med lifvet.

DR. B. GERZABEK.
Medlem av "The Royal College of Surgeons" England, licentiat av "The Royal College of Physicians", London, England; i d anslutande läkare och kirurg i Wien, Prag, Berlin, Gracon och andra hospital.
X-Ray (Röntgenstrålar), moderna operationrum och sjukrum, eget laboratorium och apotek.
415-17 Pritchard Ave. Winnipeg. DR. B. GERZABEK. Telefon St. John 476

Dr. L. E. Lovegren
Skandinavisk Tandläkare
Kontorstid: 8.30 till 5.30
Telefon A-8323
Main & Market Sts. Nära City Hall

VI SVENSKAR
EN SVENSKHETENS FÖRKÄMPE.
Från vår ärade kollega "Yestuksten" i San Francisco taga vi oss friheten återgeva nedanstående artikel om en av svenskhetens främsta förtjämplar i Förenta Staterna. I och med detta anse vi oss komma med ett värdefullt bidrag till den artikelserie, som vi kallat för "Vi svenskar". Till densamma anse vi att även skildringen av svenskhetens man bör. Konsul Swan har som ingen annan fört svenskhetens fana och vi kunna endast av fullaste hjerta instamma i vad vår värdefulla kollega har att säga om honom. Artiklen i sin helhet lyder som följer:

Dr. S. C. Peterson
SPECIALIST I Hud-, Köns-, Urin- och Venereiska sjukdomar.
401 McARTHUR BLDG., 211 Portage Ave.
Kontorstid: 10-12; 3-5; 7-8.
Telefon: A 4165

DR. BRANDSON
LÄKARE
Kontor: 701 Lindsay Building
Kontorstid: från 9 till 4 endast eftermiddagen
Boe/adrester: A 7067 - A 7128

Dr. T. Glen. Hamilton
LÄKARE
210-212 Somerset Bldg., Winnipeg, Man.
Kontor: 401 Lloyd Building; Tel: A 5005,
Boe/adrester: 401 Alway Ave.; Tel: B 5154

DR. M. B. HALLDORSON
SPECIALIST I LUNGSJUKDOMAR
Kontorstid: 11 till 12 fm., 3 till 6 pm.

WALTER S. JOHNSON
Den enda skandinaviska juveleraren i Edmonton
Specialt uppmärksamhet ägnas ordvård per post reparering av kloster per post.
10556-101 St. Edm., Alberta, Alta.

Alla slags svenska varor samt allt inom speccibranschen ALLTID PÅ LAGER HOS P. NELSON
Kleta skandinaviska handlande i Wpg.
409 Dufferin Ave., Winnipeg.
Tel. St. John 219
(Forst. & sid. 2.)